

AKÜMÜLATÖRLER İÇİN
APAK, DEPOZİTO VE GEKAP
UYGULAMALARI

AKÜMÜLATÖR PİYASAYA SÜREN / ÜRETİCİ

(İmalatçı ve İthalatçı)

YÜKÜMLÜLÜKLERİ

□ APAK Uygulamaları

1. Üretici imal ve / veya ithal ettiği aküleri **piyasaya sürmeden / kullanmadan önce** APAK Yönetmeliği' ne göre **etiketler ve işaretler.**

Üretici (Piyasaya Süren) Kimdir

Atık Pil ve Akümülatörlerin Kontrolü (APAK) Yönetmeliği' ne Göre

- Akümülatörü üreten, imal eden,
- Ürüne adını, ticari markası / ayırt edici işaretini koyarak kendini üretici olarak tanıtan,
- Üreticinin Türkiye dışında olması halinde ithal eden,
- Ürünün tedarik zincirinde yer alan, faaliyetleri ürünün güvenliğine ilişkin özelliklerini etkileyen

gerçek ve tüzel kişidir.

□ APAK Uygulamaları

2. Atık aküleri geri kazanılmak üzere geri dönmesini sağlamak amacıyla, yeni akü satışında **depozito uygular**.
3. Yönetmeliğin 3 no' lu eki "**Depozito Uygulaması Müracaat Formu**" nu doldurarak her yıl Bakanlığa başvurur.
4. Atık akülerin **%90 oranında toplanmasını**, geri kazanımını ve bertarafını sağlar / sağlar.

Depozito Bedeli Kim Tarafından, Nasıl Belirlenir

Depozito bedeli her yıl, piyasa koşulları dikkate alınarak, akümülatörlerin kapasitelerine (amper saat) göre T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ile akü üreticileri ve geri kazanımcıları tarafından birlikte hazırlanır.

□ APAK Uygulamaları

5. Atık akü ihracatında Bakanlıktan onay alır.
6. Ürettiği / ithal ettiği akülerde zararlı madde miktarını en aza indirecek tedbirleri alır.
7. Atık akü atıklarının zararları ve toplanmaları için **tüketicilerin eğitimlerini**, bilgilendirilmelerini sağlar.
8. Atık akülerin taşınmasında **Atıkların Karayolunda Taşınmasına İlişkin Tebliğ'** e göre hareket eder.

□ APAK Uygulamaları

9. Kendisine teslim edilen / kendisinde biriken atık aküleri gerekli güvenlik önlemleri alınmış işletme sahasında en fazla doksan gün bekletildikten sonra **MoTAT Sistemi** ile çevre lisanslı **geri kazanım tesisine** / izinli atık akü **geçici depolama alanına** sevk eder.
10. Genel bir toplama ve geri dönüşüm sistemi geliştirerek veya belli bir sisteme katılarak atık akülerin toplanmasını, geri kazanımını veya bertarafını sağlar.

MoTAT Sistemi Nedir, Nereden Ulaşılır

- Atıkların taşıma işlemine ilişkin bilgilerin kayıt altına alındığı, atık yüklü araçların seyir halindeyken izlendiği ve atık taşıma işlemlerinin denetlendiği çevrimiçi sistemdir.
- e-devlet üzerinden, **Entegre Çevre Bilgi Sistemi (EÇBS)** dahilindeki "Atık Yönetimi Uygulaması" ndan ulaşılır.

□ Depozito ve GEKAP Uygulamaları

1. Depozito bedelini faturada **satış bedelinden ayrı** gösterir.
2. Çevre Kanunu Ek-1 sayılı listedeki akümülatör kategorileri için **Akümülatör Depozito Bilgi Sistemi** üzerinden ayrı ayrı **Depozito Uygulama Planı** hazırlar.

“Akümülatör Depozito Bilgi Sistemi” ne Nasıl Ulaşılır

- e-devlet üzerinden Entegre Çevre Bilgi Sistemi (EÇBS) nden.

Depozito Uygulama Planı Nasıl Hazırlanır

- Plan, depozito sisteminin işleyişine yönelik idari, mali, teknik hususlar ile izleme ve kontrol çalışmalarını içerecek şekilde hazırlanır.
- Plan kapsamında, imal / ithal edilen akülerin piyasaya arz yöntemleri ile atık haline geldikten sonraki sürecin yönetimine dair bilgiler verilir.

□ Depozito ve GEKAP Uygulamaları

3. Depozito Planı onaylanan firma, yıl içinde piyasaya sürdüğü yeni akü ve karşılığında topladığı atık akü verilerini aylık periyotta aynı sistem üzerinden

 beyan eder.

4. Yıl sonunda, toplayamadığı **atık akü miktarı üzerinden GEKAP** uygulamasına tabi olur.

5. 2872 Sayılı Çevre Kanunu Ek 11. Maddesi gereğince, **depozito uygulanan ürünler** için Geri Kazanım Katılım Payı (**GEKAP**) tahsil edilmez.

GEKAP Nasıl Hesaplanır

- Akümülatör Depozito Bilgi Sistemine yıl boyunca girilen yeni ve atık akü miktarları arasındaki fark, ilgili yılın depozito bedeli ile çarpılarak sistem üzerinden otomatik hesaplanır.

□ Depozito ve GEKAP Uygulamaları

6. Gelir İdaresi Başkanlığı (GİB) Sisteminden akü türüne göre "**Depozitolu**" alanlardan birini seçerek GEKAP beyanını verir ve ilgili **dönem için borcu oluşmaz.**

7. Yıl sonunda, Akümülatör Depozito Bilgi Sistemine girilen veriler ile GİB' e yapılan **GEKAP beyanları** Bakanlıkça eşleştirilir. Bir önceki yıla ait GEKAP bedeli, Akümülatör Depozito Bilgi Sisteminde görünen tutar üzerinden, **takip eden yılın ilk GEKAP Beyan döneminde GİB' e ödenir.**

GEKAP Beyanı Nereye, Ne Zaman Verilir

- Gelir İdaresi Başkanlığı resmi web sayfasından (<https://www.gib.gov.tr/>) yılda dört kez verilir.

a) **Birinci dönem;** Ocak-Şubat-Mart için **Nisan** ayı içinde

b) **İkinci dönem;** Nisan-Mayıs-Haziran için **Temmuz** ayı içinde

c) **Üçüncü dönem;** Temmuz-Ağustos-Eylül için **Ekim** ayı içinde

d) **Dördüncü dönem;** Ekim-Kasım-Aralık için **takip eden yılın Ocak** ayı içinde

□ Depozito ve GEKAP Uygulamaları

8. Depozito uygulamasında Akümülatör Depozito Sistemi Uygulamalarına İlişkin Usul ve Esaslardaki düzenlemelere uyar.
9. Uygulayacağı depozito sisteminin öngörülen mali boyutunu ve **teminatı** depozito uygulama planında gösterir.
10. Depozito uygulaması kapsamında tahsil edilen ve ödemesi planlanan depozito bedellerinin **mali kayıtlarını tutar.**
11. Depozito uygulama planı uygun bulunduğunda uygulamaya başlar ve uygulamayı plan çerçevesinde sürdürür.
12. Depozitolu olarak piyasaya sürülen akülerin geri alınmasına yönelik **tüm süreci** depozito uygulama **planında gösterir** ve bu kriterler hakkında ilgili tarafları bilgilendirir.

□ Depozito ve GEKAP Uygulamaları

13. Depozitolu **akülerin üzerinde / etiketlerinde** açıkça görünür, okunaklı ve kolay silinmeyen / bozulmayan "**Depozitoludur**" **ibaresi** bulundurur. Etiketleme ve işaretlemede APAK Yönetmeliği' ne dikkat eder.
14. Piyasaya arz ettiği depozitolu akülerden kendisine iade edilenler için tahsil ettiği **depozito bedelini aküleri iade edene öder**. Yeni akü alınmaması halinde ise atığı teslim edene depozito bedeli iade edilerek **Geri Alım Belgesi** düzeler.

Geri Alım Belgesi Nedir

Depozito sistemi kapsamında değişimin gerçekleştiği noktalara yapılan teslimatlarda, atığın teslim edildiğini - alındığını gösterir "**gider pusulası / iade atık faturası**" formunda belge.

□ Depozito ve GEKAP Uygulamaları

15. Depozitolu piyasaya arz ettiği akülerin geri toplanmasını sağlayacak şekilde bir sistem kurar, bu sistemin sürdürülebilirliğini sağlar ve geliştirmeye yönelik gerekli çalışmaları yapar.
16. Depozito uygulamasına ilişkin bildirimleri **Akümülatör Depozito Bilgi Sistemi** üzerinden yapar. Bu bilgilere esas belgeleri sisteme yükler ve söz konusu belgelerin asıllarını en az on yıl süre ile muhafaza eder.
17. Her yıl bir önceki yıl gerçekleştirdiği depozito uygulamalarına ilişkin **Faaliyet Raporu** hazırlar ve Bakanlığa sunar.

□ Depozito ve GEKAP Uygulamaları

18. Bakanlıkça gerekli görülerek talep edilmesi halinde; depozito faaliyetlerini bağımsız denetim kuruluşlarına inceletir, rapor hazırlattırır ve bu raporu Bakanlığın talep tarihinden itibaren üç ay içerisinde Bakanlığa sunar.
19. Atık aküleri ilgili mevzuatı ve bu Usul ve Esaslara uygun şekilde yönetir.
20. Depozito uygulamasına tabi tutulan aküler için belirlenen GEKAP işlemlerini Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenen esaslara göre gerçekleştirir.

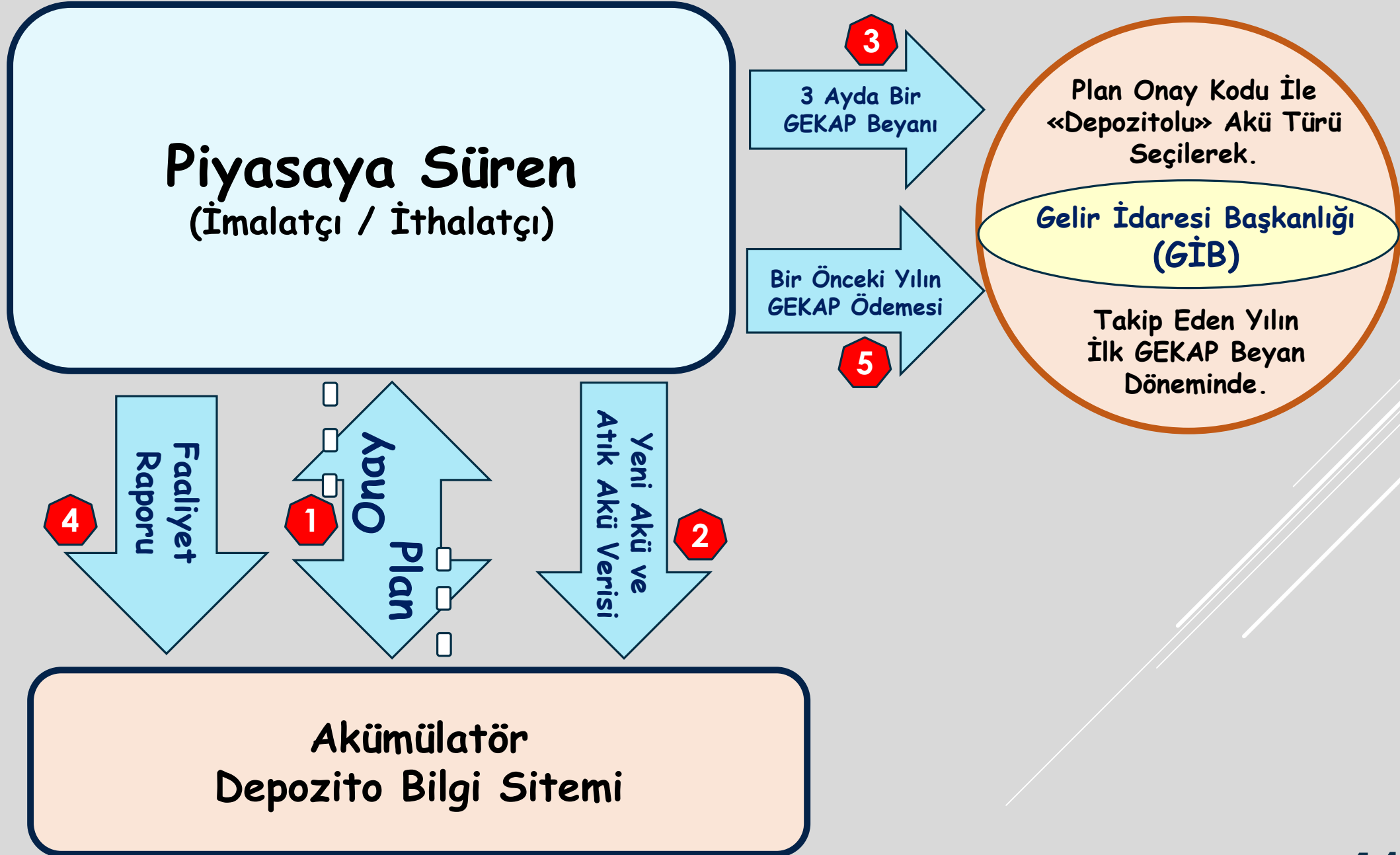

❑ Depozito ve GEKAP Uygulamaları

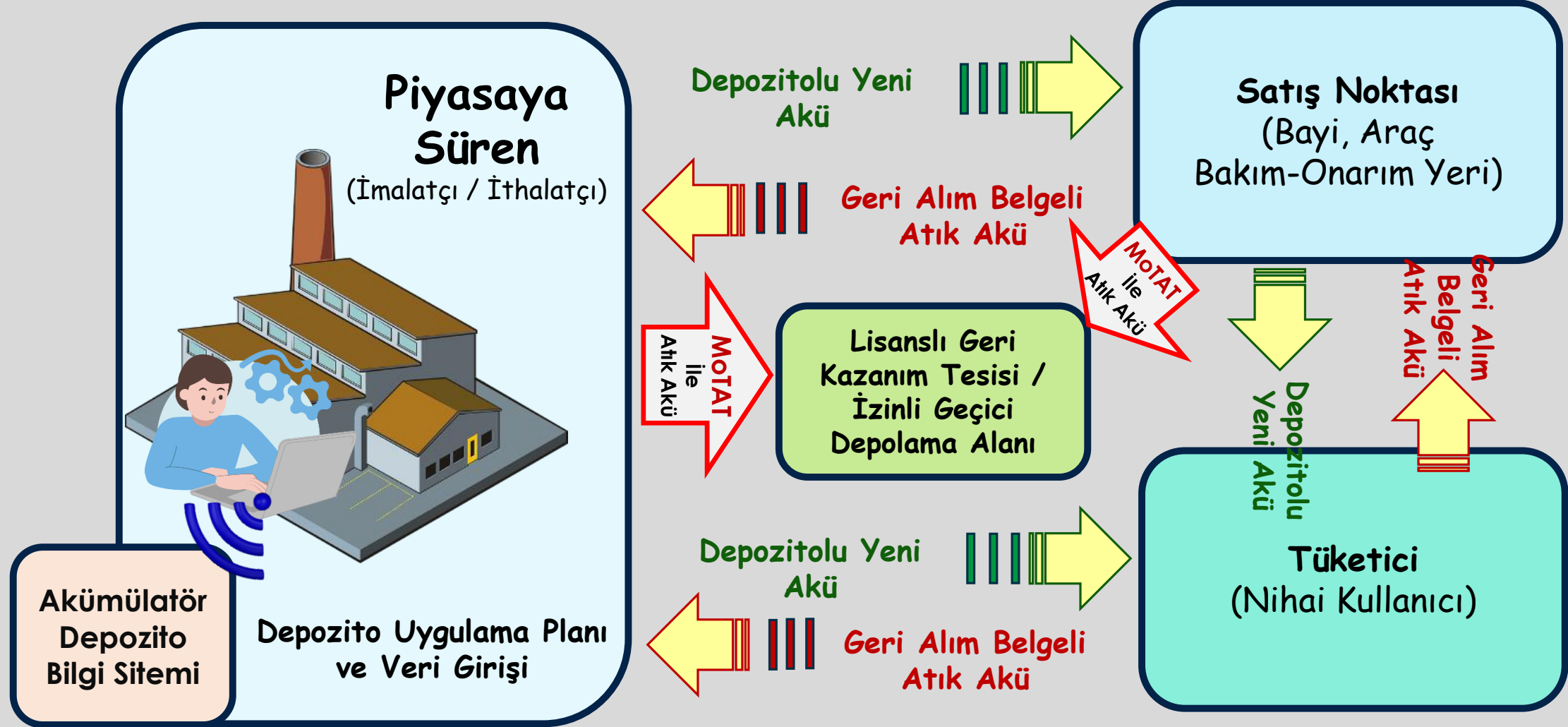
- ❑ İade edilen depozitolu akülerin **aynı mahiyette** yeni bir depozitolu **akü ile takas edilmesi**, depozito ücretinin iade edilmesi olarak kabul edilir.
- ❑ Üzerinde/etiketinde "**Depozitoludur**" **ibaresi bulunmayan** ve / veya silinen, yırtılan aküler için depozito bedeli uygulanmaz veya iade gerçekleştirilemez.
- ❑ **Yurt içinde imal edilip ihraç edilen** aküler depozito uygulaması kapsamı dışında olup bunlarla ilgili plan, beyan vs. verilmez.
- ❑ **İthal edilerek bir eşya ile birlikte ihraç edilen** aküler için depozito uygulaması Bakanlıkça ayrıca değerlendirilir.

*** GEKAP a İlişkin Yönetmeliğe göre, yapılan ithalat piyasa arz etme/piyasaya sürme fiilini oluşturduğundan, bu aküler GEKAP' a tabi tutulur. Ancak; atığı yurt içinde oluşmayacak bu akülerin toplamaya esas miktardan düşülebilmesi için firmaların resmi yazı ile ihracata ilişkin belgelerini Bakanlığa sunmaları gerekmektedir.

Depozito Sisteminde Yeni ve Atık Akü Dolaşımı

AKÜMÜLATÖR SATIŞ NOKTALARI

(Akümülatör Ürünlerinin Dağıtım Ve Satışını Yapan İşletmeler
Ve Araç Bakım Onarım Yerlerini İşletenler)

□ APAK Uygulamaları

1. Tüketiciler tarafından getirilen **atık aküleri alır**, akü üreticilerinin kuracakları sisteme katılır ve getirilen atık akülerin yenisinin alınmaması halinde **depozito bedelini tüketiciye öder**.
2. Atık aküleri, üreticinin öngördüğü şekilde üreticiye veya üreticinin yetkilendirdiği bir kuruluşa dönmesini sağlar.
3. İşyerlerinde, tüketicilerin kolayca görebilecekleri yerlerde **(Ek-4 A)** daki uyarı ve bilgiler ile depozito uygulaması, atıkların toplama şekli ve yerleri hakkındaki bilgileri sunar.
4. Atık aküler için sızdırmazlık ve güvenlik önlemleri alınmış **geçici depolama alanı** oluşturur. Atık aküleri bu alanda en fazla doksan gün depolar.
5. Teslim aldığı atık akülerin kayıtlarını tutarak **üreticiye bildirir**. **“Atıkların Karayolunda Taşınmasına İlişkin Tebliğ”** kapsamında **MoTAT Sistemi** ile izinli geçici depolama alanına / lisanslı geri kazanım tesisine gönderir.

□ Depozito Uygulamaları

1. Satışını gerçekleştirdiği depozitolu aküler için piyasaya sürenin belirlediği depozito sistemine katılır ve **depozito bedelini uygular**.
2. Depozitolu akülerin depozito bedellerini satış belgelerinde ayrı gösterir, iade aldığı atık aküler için **geri alım belgesi** hazırlar.
3. Depozitolu sattığı akülerin kullanımı sonrasında iade alınmasına yönelik piyasaya sürenlerle koordineli çalışır.
4. İade alınan atık akülerin biriktirilmesi ve depolanmasında görüntü, gürültü, koku, sızıntı gibi çevre kirliliğine sebebiyet verebilecek unsurların oluşmasını engelleyecek gerekli önlemleri alır.

